

KRÓNIKA

SZLAVISTAKONGRESSZUSOK — Szeptember folyamán a belgrádi Bölcsészkar nemzetközi szlavista központjának szervezésében megtartották a szlavisták 18. ülészakát, a csehszláv irodalom és kultúra szemináriumát. A nemzetközi szlavistakongresszuson huszonhárom ország százöt tudósa vett részt. A tanácskozásokra Belgrádban, Újvidéken és Prištinában került sor. A résztvevők a szerbhorvát nyelv, irodalom, történelem és kultúra jelenségeit vizsgálták, s nyelvi gyakorlatokat is szerveztek számukra. A szlavisták ötnapos tanulmányutat tettek Szerbia helységeibe, emlékműveket, képtárakat, múzeumokat láogattak meg, valamint részt vettek Tršićben a Vuk-szabáron.

Szeptember folyamán Újvidéken megtartották a jugoszláv szlavisták 12. kongresszusát. Ezt a háromnapos rendezvényt háromévenként szervezik meg több száz jeles kutató részvételével. Az idei kongresszus a jubileumok jegyében zajlott: megemlékeztek Ivan Gundulić halálának négyszázadik Petar Petrović Njegoš születésének százhetvenötödik, Vatroslav Jagić és August Šenoa születésének százötvenedik, Ivan Goran Kovačić születésének hetvenötödik és Branislav Nušić halálának ötvenedik évfordulójáról. A tanácskozáson a következő témaköröket dolgozták fel a felszólalók: a szerbhorvát nyelv mint kommunikációs közeg, nyelvpolitika és nyelvtervezés Jugoszláviában a nevek és a nyelv normái, az irodalom ma. A résztvevők a gyermekjátékok, az irodalomtanítás és a szociolingvisztika számos kérdését is megvitatták.

PARKOKRÓL, KERTEKRÓL — **KANIZSÁN** — Mái a tavalyi, a Ti-

sza és az irodalom kérdéskörét vizsgáló beszélgetés is jelezte, hogy új koncepciót kívánnak érvényesíteni a Kanizsai Író-tábor szervezői. Az idei központi rendezvény a parkokról, kertekről folytatott háromnapos tanácskozás volt. Hogy az írók magukévé tették az új elképzelést, bizonyította a tény, hogy már a tábor megkezdése előtt Tolnai Ottó szervező mintegy harminc esszét tanulmányt és hozzászólást kapott, amelyek zöme el is hangzott Kanizsán. A Vajdasági Íróegyesület is sikeresnek ítélte az idei tanácskozást, s javasolja a kiauoknak készítsenek gyűjteményes kiadványt a legjobb írásokból. A témához kötődött egyébként a kanizsai fürdőparkról készült egykori fotók nagyított mását bemutató, izléseesen megrendezett kiállítás is. A kanizsai tábornak az idén mintegy száz íróvendége volt.

RENDEZVÉNYEK — Szeptember 9-én Milorad Pavić író nyitotta meg a Brankovo kolo rendezvényesorozatát, amelynek keretében szeptember 24-éig számos író—olvasó találkozóra, zenei, színházi és képzőművészeti találkozóra, előadásra került sor Újvidéken, Stražilovón és Karlócán. A tizenhetedik alkalommal megtartott előadásorozat központi rendezvénye az idén is a strażilovói költőtálkozó volt, amelyen átadták a Vajdasági Íróegyesület Branko Radićević-díját Kadmiło Đurović belgrádi költőnek. Egy másik szerelem (*Neka druga lju. av*) című, a Književne novine kiadásában megjelent verseskötetért. Az idei Brankovo kolón felléptek a korábbi Branko-díjas költők megrendezték a prózaírók találkozóját, valamint első ízben egy könyvkiadó, a sarajevói Svjetlost produkciójával is megismerkedhettek az érdeklődők. Ez a ren-

devény is a jubileumok jegyében zajlott: megemlékeztek Njegos születésének 175., Vasa Pelagic születésének 150., valamint Milan Rakić é. Momčilo Nastasijević halálának 50. évfordulójáról is.

Kishegyesen és Feketicsen szeptember 23-án megtartották a Csépe-napot. A rendezvénysorozat Csépe Imre emléktáblájának megkoszorúzásával kezdődött, majd Deák Ferenc megnyitotta a Forum Könyvkiadó és a Hungarológiai Intézet kiadványait bemutató kiállítást. A Csépe-emlékbizottság ünnepi ülésén Banyai János a bizottság elnöke értékelte az eltelt év munkáját és a rendezvény jelentőségét. A közönség három előadást is hallhatott: Pató Imre a magyar—szerbhorvát nagyszótár készítésének gondjairól, Pándi Oszkár Király Ernő megzenésített Csépe-verseiről, Papp György pedig a kanizsai parkokról értekezett. Sor került az általános iskolások szavalóversenyének eredményhirdetésére és a győztesek fellépésére is. Az Ady Endre Általános Iskola előcsarnokában Bordás Győző megnyitotta Fenóvác Endre akvarellkiállítását. A Csépe-nap rendezvényeinek sorozata Feketicsen ért véget: a színházteremben irodalmi estet tartottak, amelyen Juhász Géza bevezetője után a szabadkai Életjel tagjai léptek fel, a 28-as írónemzedék munkáiból adtak elő válogatást.

ESTERHÁZY PÉTER KAPTA A VILENICA-DÍJÁT — Szeptemberben Lipicán nemzetközi írótalálkozót tartottak. A rendezvényen az diaszpóra mint kihívás címmel tanácskozárt szerveztek, amelynek részvevői a közép-európaiságot nem geopolitikai, hanem eszmei kategóriáiként kíséreltek meg definiálni. Itt adták át Esterházy Péternek *A szív segédigéi* című művéért a Szlovén Íróegyesület Vilenica-díját.

A két évvel ezelőtt alapított díjat, amelyet évente közép-európai szellemiséget képviselő irodalmi alkotásért ítélnek oda, 1986-ban Fulvio Tomizza, tavaly pedig Peter Handke kapta meg.

AZ ÚJVIDÉKI SZÍNHÁZ KAIRÓBAN — Huszonegy ország társulata lépett közönség elé a szeptemberben Kairóban megtartott kísérleti színházak első fesztiválján. Jugoszláviát az Újvidéki Színház képviselte: Mrozek Mészárszék című darabját vették színre. A közönség szimultán fordításban kísérhette a produkciót, s az előadások nagy sikert arattak.

MEGHALT SZÉKELY TIBOR — Szabadkán 77 éves korában elhunyt Székely Tibor publicista, közismert útleíró, a szabadkai Városi Múzeum nyugalmazott igazgatója. Székely Tibor Szlovákiában született, Kikindán tanult, majd Zágrábban szerzett jogi diplomát. Újságírói riportútja Argentínába viszi ott éri a II. világháború, s másfél évtizeden keresztül Latin-Amerika országaiban él. Ezután visszatér Jugoszláviába és innen járja tovább a világot. Minden kontinensen megfordult, nyilvántartása szerint nyolcvan országot járt be, s közben mintegy húsz nyelvet tanult meg. Sokáig az eszperantó világszövetség vezetőségi tagja is volt. Útirajza, mintegy harminc könyvben örökítette meg, s az ország egyik legtöbbet fordított útirajzírója. Csak a *Kumivava* című könyvének több mint húsz nyelvi változata van. Az újvidéki Forumban hat könyve jelent meg: a *Vihar az Acomaguán* (1960, 1980) a *Gyanbo, afrikai: A barátság karavánja Afrikában* (1965), a *Brazília őserdeiben* (1970), *A papuák szigetén* (1978), a *Kumivava* (1987), és a *Patagóniától Alaszkaig* (1988). Regényes, színes útleírásai a műfaj jeles alkotójává avatták.